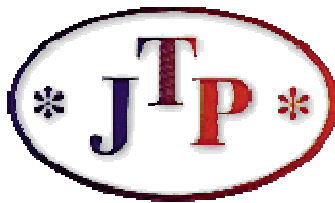

Anglicko-český fonetický slovník

J. Vedral

Praha 2003

ablaut ablaut
abnormal plosion abnormální exploze
abrupt closure rychlé sevření hlasového ústrojí
abrupt opening náhlé otevření
abstract sound abstraktní hláska
accent přízvuk, akcent
accent výslovnost
accent diakritická značka, znaménko přízvuku
accent přízvukovati
accentual pattern přízvukové schéma
accentual system akcentuační systém
accommodation přizpůsobení
acoustic akustický, zvukový
acoustic analysis akustická analýza
acoustic feature akustický rys
acoustic phonetics akustická fonetika
acoustics akustika
active articulator aktivní artikulační orgán
active speech organs aktivní orgány řeči
acute akutový, vysokotonální
acute akut
acute accent akutový přízvuk
acute consonants akutové souhlásky
acute intonation akutová intonace, ražená intonace, stoupavá intonace
acute pitch accent akutový melodický přízvuk, stoupavý melodický přízvuk
acute vowels akutové samohlásky
Adam's apple Adamovo jablko, ohryzek
advanced vowel samohláska s artikulací posunutou směrem dopředu
affricate afrikáta, polozávěrová souhláska, semiokluzíva, polosyková souhláska
affricate consonant afrikáta, polozávěrová souhláska, semiokluzíva
air chambers dutiny hlasového ústrojí
air-stream vzduchový proud
air-stream egressive výdechový vzduchový proud
air-stream ingressive vdechový vzduchový proud
allophone alofon
alphabet abeceda
alphabetic transcription alfabetská transkripce
alternation alternance
alveodental alveodentála, zubodásňová souhláska
alveodental consonant alveodentální souhláska, zubodásňová souhláska
alveolar alveolára, dásňová souhláska, alveolární souhláska
alveolar consonant alveolární souhláska, dásňová souhláska
alveolar stop alveolární závěrová souhláska
alveolar tap hláska tvořená jediným letným dotykem hroti jazyka na dásni
alveolar-ridge alveoly, horní dáseň
alveoli alveoly
ambisyllabic consonant souhláska tvořící přechod

mezi dvěma slabikami
amplitude amplituda
analogy analogie
alphabetical notation záznam řeči nealfabetickými znaky
analysis analýza, rozbor
analytical analytický
analytical comparison analytické srovnávání
anomalous phoneme anomální foném
antepenultimate stress přízvuk na třetí slabice od konce slova
antepenultimate syllable třetí slabika od konce slova
anticadence antikadence
anticipatory assimilation anticipační asimilace
apical consonant apikální souhláska
aperture apertura
apex apex
aphasia afázie
apical apikální hláska
apico- apiko-
apico-alveolar apikoalveolární hláska
apico-dental apikodentální hláska
apocope apokopa
apparent neutralization zdánlivá neutralizace
approximant hláska, která není artikulována se závěrem nebo úžinou
archiphoneme archifoném
area oblast
articulation artikulace
articulator artikulační orgán, artikulátor
articulatory artikulační
articulatory assimilation artikulační asimilace
articulatory parameter artikulační parametr
articulatory phonetics artikulační fonetika
articulatory position nastavení mluvidel, postavení mluvidel
articulatory variable artikulační proměnná
aspirate aspiráta
aspirate závěrová souhláska doprovázená přídechem
aspirated aspirovaný, přídechový
aspirated consonant aspirovaná souhláska
aspirated stop závěrová souhláska
aspiration artikulace závěrových souhlásek se slyšitelným přídechem
assibilant asibiláta, sykavkovitá souhláska
assibilant asibilace
assimilation asimilace, spodoba
assimilation of palatalization asimilace měkkosti
assimilation of the place of articulation asimilace místa artikulace
assimilation of the mode of articulation asimilace ve způsobu artikulace
assonance asonance, souznění
asyllabic neslabikotvorná
atonic bez hlavního slovního přízvuku
audible oblast sluchového vnímání, oblast slyšitel-

nosti
audible slyšitelný
audiogram audiogram
audiometer audiometr
audiometry audiometrické měření
auditory část mozku ovládající sluch
auditory sluchový
auditory discrimination schopnost sluchového rozlišování
auditory phonetics sluchová fonetika
back consonant zadní souhláska
back of the tongue zadní část hřbetu jazyka
back vowel zadní samohláska
backlingual consonant souhláska artikulovaná zadní částí hřbetu jazyka
bands rezonanční oblasti
basic variant základní varianta fonému
basis báze
basis of articulation artikulační základna
beat hlavní přízvuk
bi-labio-dental bilabiodentální hláska
bilabial bilabiála, obouretná souhláska, bilabiální souhláska
bilabial consonant bilabiální souhláska, obouretná souhláska
bilateral bilaterála
bilateral consonant bilaterální souhláska
bilateral phonological opposition bilaterální protiklad, jednodimenzinální protiklad
binarity binárnost, dvojjelennost
binary binární, dvojjelenný
binary phonological opposition binární protiklad
biphonemic bifonémní, bifonémní sekvence
blade of the tongue plocha jazyka bezprostředně za jeho špičkou
blade of the tongue hřbet jazyka
blocked syllable slabika s přitlumeným jádrem
blocked vowel samohláska v zavřené slabice
body slabiky mezi první přízvučnou slabikou intonační skupiny a intonačním centrem
body of the tongue jazyčná masa
bound accent vázaný přízvuk, např. na první slabice slov v češtině
boundary hranice
boundary marker fonetické označení hranic rytmických skupin, slabik, morfémů a slov v souvislé řeči
bow-wow theory jedna z teorií vzniku řeči
breath dech
breath pause přerušení výdechového proudu
breath-group skupina hlásek charakterizovaná jedním výdechovým impulsem
breath-group stress taktový přízvuk
breathed neznělý, nehlasný
breathed consonant neznělá souhláska, nehlasná souhláska
breathing dýchání, respirace

brevity krátkost
bright vowel jasná samohláska
broad romic alfabetský systém transkripce H. Sweeta zachycující v hlavních rysech povahu hlásek
broad vowel široká samohláska
bronchi bronchi, bronchy, průdušky
buccal ústní
buccal cavity ústní dutina
buccal sound ústní hláska
bundle svazek
bundle of distinctive features svazek distinktivních rysů
burdening zatížení
cacophony kakofonie
cacuminal kakuminální
cacuminal consonant kakuminální souhláska
cadence kadence
cardinal vowel kardinální samohláska
cartilage chrupavka
cavity dutina
cavity friction třecí šum s neznělou rezonancí celé dutiny
central střední
central vowel středová samohláska
centre střed
centre of tongue střed jazyka
centring diphthong dostředná dvojhláska
chambers dutiny
checked pulse samostatný výdechový impuls
checked vowel samohláska, jejíž plné vyznění je omezeno, samohláska v zavřené slabice
checked x unchecked závěrový x kontinuální
chromatic accent tónový přízvuk
circumflex intonation cirkumflexová intonace, tažená intonace, klesavá intonace
clear jasný, s jasným nerušeným vyzněním
clear I jasné I, I s jasnou vysokou rezonancí
clear beginning tvrdý, ostrý hlasový začátek
clear vowel jasná samohláska
click explozivní artikulovaná při inspiraci proudu vzduchu, hláska vdechová, mlask
click correlation mlasková korelace
clitic klitikon
close juncture předěl
close vowel zavřená samohláska
closed syllable zavřená slabika
closed vowel samohláska v zavřené slabice
closing artikulační fáze explozivní, kdy mluvidla vytvoří závěr bránící úniku výdechového proudu
closure závěr, sevření
coalescence splývání, splynulina
coarticulation koartikulace
coda kóda
colouring barva
combinability schopnost fonémů vzájemně se kombinovat

combinatory allophone kombinatorní alofon
combinatory alternation kombinatorní alternace
combinatory extraphonemic variation kombinatorní mimofonologická variace
combinatory modification kombinatorní modifikace fonému
combinatory sound change kombinatorní hlásková změna
combinatory variant kombinatorní varianta fonému, poziční varianta fonému
commutation substituce, nahrazování
commutation test substituční test
compact kompaktní
compact x non-compact kompaktní x nekompaktní
comparison srovnávání
compensatory lengthening náhradní dlužení
complete assimilation úplná asimilace
complete closure úplný závěr
complete dissimilation úplná disimilace
complete occlusion úplný závěr
complex phonemic opposition složitý fonologický protiklad
complex stop souhláska artikulovaná se závěrem na více místech hlasového ústrojí
complex wave form složená křivka vlny
concluding cadence konkluzivní kadence
conditioned sound change podmíněná hlásková změna
connecting vowel spojovací vokál
consonance konsonance, souznění
consonant souhláska, konsonant
consonantal konsonantický, souhláskový
consonantal x non-consonantal souhláskový x nesouhláskový binární protiklad distinktivních rysů
constant phonological opposition stálý protiklad
constriction konstriktce
constrictive úžinová souhláska, konstriktiva
contact assimilation kontaktní asimilace
contact dissimilation kontaktní disimilace
contactual contrast styčná kontrastovost
continuant trvající hláska
continuant kontinuální, nepřetržitý
continuant x discontinuant trvající x netrvalý binární protiklad distinktivních rysů
contoid souhláska
contour kontura
contraction stahování, kontrakce
contraction stažený tvar
contrast kontrast
coronal koronální
coronal articulation koronální artikulace
coronal consonant koronální souhláska
correlated pair korelační dvojice, korelační pár
correlation korelace
correlation of accent korelace přízvuku
correlation of aspiration korelace aspirace

correlation of contact korelace kontaktu, korelace slabičného řezu
correlation of emphatic palatalization důrazná, emfatická palatalizační korelace
correlation of gemination geminační korelace
correlation of intensity korelace intenzity
correlation of labiovelarization korelace labiovelarizace
correlation of nasality nazální korelace
correlation of occlusion závěrová korelace
correlation of palatalization měkkostní korelace
correlation of preaspiration preaspirační korelace
correlation of quantity kvantitativní korelace
correlation of tension korelace napjatosti
correlation of timbre timbrová korelace
correlation of tonal variation korelace tónového průběhu, melodická korelace
correlation of voice korelace znělosti, znělostní korelace
correlative phonemic units korelativní fonologické jednotky
correlative series korelativní řada
crest of sonority vrchol sonority
cycle cyklus
damping útlum vlny
dark I temné I, velarizované í
dark vowel temná samohláska
deep vowel hluboká samohláska
defect defekt, vada
degree of utilization stupeň využití
delabialization delabializace
delayed release pozdržení uvolňování závěru vzduchového proudu
delimitative function vymežující funkce
denasalization denazalizace
dental dentála, zubná souhláska
dental consonant dentála, zubní souhláska
depalatalization depalatalizace
depalatalized consonant depalatalizovaná souhláska
dependent alternation závislá alternace
dependent sound change závislá hlásková změna, syntagmatická kombinatorní hlásková změna
dependent variant závislá varianta fonému, vedlejší varianta fonému
dephonemicization defonologizace
detension detenze, uvolnění
detensional phase fáze detenze
detensional phase of articulation fáze zrušení
development vývoj
development of language vývoj jazyka
devoicing ztráta znělosti
diachronic phonology diachronická fonologie
diacritic mark diakritická značka, diakritické znaménko
diaeresis trema, rozlučnický
dialect dialekt, nářečí